

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Εκ Των Ωριγενους Εις Την Εξοδον Εις τό. [...]. Ex Origenis Commentariis
In Exodvm In illud:

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

αὐτὸ εἰς ἀνάγκην, ὅτι ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσον ἑαυτοῦ, ὥστε πᾶσι δεικνύμενοι ὅτι ἐξήληθασι παρὰ πάντας τοὺς κόσμους, ὅτι ἐν αὐτῷ ἦν ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου, καὶ οὕτως ἐξήληθασι παρὰ πάντας τοὺς κόσμους, καὶ οὕτως ἐξήληθασι παρὰ πάντας τοὺς κόσμους, καὶ οὕτως ἐξήληθασι παρὰ πάντας τοὺς κόσμους...

A Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi, non jam poterunt quod de universo mundo acceperant, hoc est de ijs quae in toto mundo sunt, praesertim secundum sententias suas demonstrare: de eodem enim dictionem ut plura significatē peruestigare necesse est. Ambiguitatis autem peruersarum expositionis & interpunctionis & sexcentorū ejusmodi exempla non pauca reperiet, qui id studebit. Sed haec per digressionem, ut ostenderemus ita nos quoque existimare per necessariam illis esse, qui volunt in intelligentiā divinarum scripturarum veritatem tenere, nec labi, liberalium artium scientiam, quibus nobis opus fuit, ut inveniremus, quod differant illa, quae scripta sunt: In principatum noctis, &: Ut praesent diei & nocti.

ΕΚ ΤΩΝ ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ EX ORIGENIS

IN THN ΕΒΟΔΟΝ COMMENTARIIS IN EXODVM
Eis τό. In illud:
Εσκλήρωσεν κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ. Induravit Dominus cor Pharaonis.

Eodem interprete.

Εσκλήρωσε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὕτως ἐβλήθη ἔξασπειλαὶ αὐτῷ, πολλὰ κινεῖ ἐν τῷ ἔθνεϊ καὶ ἄλλοις ἔσονται κληρώσει κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὕτως ἐβλήθη ἔξασπειλαὶ αὐτῷ, πολλὰ κινεῖ ἐν τῷ ἔθνεϊ καὶ ἄλλοις ἔσονται κληρώσει κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὕτως ἐβλήθη ἔξασπειλαὶ αὐτῷ, πολλὰ κινεῖ ἐν τῷ ἔθνεϊ καὶ ἄλλοις ἔσονται κληρώσει κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ...

C INDURAVIT autem Dominus cor Pharaonis, & noluit dimittere ipsos. Verba illa toties in Exodo repetita: Induravit Dominus cor Pharaonis, &: Ego indurabo cor Pharaonis, lectores ferē omnes turbant, tum qui Scripturae non credunt, tum qui se credere profiterentur: non credentibus enim, id quoque cum alijs multis, non credendi causa esse videtur, quia de Deo indigna Deo dicuntur. Indignum autem Deo est, duritiam efficere in corde cujuscquam, & efficere duritiam ut quis resistat voluntati eius qui indurat: & quomodo, inquit, absurdum non est, quaedam facere Deum, ut quis eius voluntati non pareat, eo nempe quod nolit morigerum habere mandatis suis Pharaonem. Ijs autem qui credere putantur, non levis cōtrouersia exoritur ex his verbis: Induravit Dominus cor Pharaonis. Qui enim credunt Deum non alium esse à mundi opifice, sentiunt Deum auctoritate suā, quem vult, miserari, & quem vult, indurare, cum causa nulla sit, cur hujus misereatur, alius ab eo induretur. Alij qui potiore sententiam sequuntur, alia multa scripturae sensa sibi abscondita esse dicunt, nec se ideo à rectā fide auerti: unum verò ex absconditis ipsam quoque esse rectam & veram scripturae rationem. Tertij quidam ali. m

Exid. 10. 27

* Ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ εἰρημὸν καὶ τὸν αὐτῷ αὐτῶν τῆς γραφῆς ὑγιὴ λόγον οἱ δὲ, ἔτερον θῆλον φάσκοντες αὐτῷ C

veres, cum talis etiam ante tentationes fuisset, apparetur autem in ijs quae accidissent.

Αὐτὸ τε γὰρ εἶπεν ἡμεῖς ἁμαρτωροὶ, ἀλλ' ἵνα ἐπιφαινεθῆτε ὡς ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν.

Reversus in alio tomo, in iisdem ad Exodum Commentarijs.

Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ τόμῳ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰς τὸν ἔξοδον σημειώσονται.

Dicebat aliquis e nostris familiaribus, quod jam quiritur molliens, saepe bonos dominos patientes in delicijs fervorum dicere solere: Ego te perdidici, Ego te improbum feci : hoc pacto cum affectu quodam ostendentes bonitatem & patientiam suam causam videri attulisse, cur eorum crederetur improbitas. Quomodo igitur, cum haec dicuntur, cauillari quis potest, falsum esse dominum, se seruum improbum fecisse sic quae a benignitate Dei profecta sunt, quasi causam fuerint indurationis Pharaoni, cor Pharaonis indurasse dicuntur. Sed Apostoli verbis ad hunc modum lenientur: An diuitias bonitatis ipsius & sustentationis & patientiae contemnis? ignorans benignitatem Dei te ad poenitentiam deducere? sed propter duritiam & cor punitere nescium, coaceruas tibi iram in die irae, & declarationis, & iniustitiae Dei, qui reddet unicuique pro operibus eius. Ipse idem Apostolus in epistola ad Romanos ait: Si autem Deus volens ostendere iram, & potentiam suam notam facere, tulit multa patientia vasa irae in interitum. Quasi patientia ipsius tulerit vasa irae & veluti procreaverit: si enim, quod lenis & patiens fuerit, non puniens peccantes, sed miseratus, vasa illa abundarunt; ipse omnia vasa irae fecit, atque adeo ipse induravit cor eorum. Cum enim tot signis & prodigijs factis non obtemperat Pharaon, sed post tot & tanta monstra repugnat, quomodo non durior & infidelior arguitur? cum durities & incredulitas ex prodigijs oriri potuisset videatur. Simile est id in Evangelio: Ego ad iudicium in hunc mundum veni: non enim Seruatori propositum fuit venire ad iudicium, sed ex eo quod venerit consecutum est ut ipse ad iudicium venerit eorum, qui post miracula ipsi non crediderint; sed & in ruinam eorum venit.

Rom. 2. 4, 6

An diuitias bonitatis ipsius & sustentationis & patientiae contemnis? ignorans benignitatem Dei te ad poenitentiam deducere? sed propter duritiam & cor punitere nescium, coaceruas tibi iram in die irae, & declarationis, & iniustitiae Dei, qui reddet unicuique pro operibus eius. Ipse idem Apostolus in epistola ad Romanos ait: Si autem Deus volens ostendere iram, & potentiam suam notam facere, tulit multa patientia vasa irae in interitum. Quasi patientia ipsius tulerit vasa irae & veluti procreaverit: si enim, quod lenis & patiens fuerit, non puniens peccantes, sed miseratus, vasa illa abundarunt; ipse omnia vasa irae fecit, atque adeo ipse induravit cor eorum. Cum enim tot signis & prodigijs factis non obtemperat Pharaon, sed post tot & tanta monstra repugnat, quomodo non durior & infidelior arguitur? cum durities & incredulitas ex prodigijs oriri potuisset videatur. Simile est id in Evangelio: Ego ad iudicium in hunc mundum veni: non enim Seruatori propositum fuit venire ad iudicium, sed ex eo quod venerit consecutum est ut ipse ad iudicium venerit eorum, qui post miracula ipsi non crediderint; sed & in ruinam eorum venit.

Rom. 5. 12

Simile est id in Evangelio: Ego ad iudicium in hunc mundum veni: non enim Seruatori propositum fuit venire ad iudicium, sed ex eo quod venerit consecutum est ut ipse ad iudicium venerit eorum, qui post miracula ipsi non crediderint; sed & in ruinam eorum venit.

ἠὲ γὰρ τῆ ἐαυτοῦ μακροθυμίας τὰ σκεύη τῆς ὀργῆς, καὶ ἢ οὐτως εἶπεν, αὐτοὺς ὅτι κερήμεν πλεονεξίας αὐτῶν, ὅτι γὰρ σημείων ποσῶν καὶ τελευτῶν ἡμετέρων δὲ πείθεται ὁ Φαραώ, ἀλλὰ μὴ τυλικαῦτα ἀνίσταται, πῶς δὲ σκληρότεροι καὶ ἀπιστοότεροι ἡγήσονται, τῆς σκληρότητος καὶ ἀπιστίας δοκῶσιν ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν διωκόμενοι χαρακτηρεῖσθαι ὁμοίον δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ βιασθέντι εἰς κριμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τῶντο ἦλθον. ἢ γὰρ παρ' εἴη το ὁ σωτὴρ εἰς κριμα ἤγουν, ἀλλ' ἠκολούθησα ταῖς ἡμετέρας αὐτοῦ, ὅτι εἰς κριμα αὐτοῦ ἡμετέρας ἦν μὴ τὰ περὶ αὐτοῦ δὲ πεπιστωκότων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς πλῆθος ἡμετέρας.

Et post alia, in hunc modum.

Καὶ μὲν ἔπειτα ὕτως:

Prodigia facta susipientibus & credentibus, ut promiscuis illis Aegyptijs, qui cum populo egressi sunt, misericordia fuerit: non

Τὰ περὶ αὐτοῦ σημείων, τοῖς μὲν δεχόμενοι καὶ πιστεύουσι, ὡς παρὰ τοῖς ἑβραίοις αἰγυπτίοις τοῖς συνεληλυθόσι ἐξ αἰγύπτου, ἔξοδος τοῦ.

